

Csendes évforduló

Az Erdészeti Lapok 150. évfolyama

Az OEE 150 éves története összeforrta az Erdészeti Lapokkal. Mégis mind az induláskor, mind az újraindulás(ok)kor hol közelebb kerültek, hol eltávolodtak egymástól. A dokumentumokból, a kortársak visszaemlékezéséből kialakuló történetek egyértelműen mutatják: a Lapok 150 évfolyama még az egyesületnél is rögzösebb utat járt be.

Az 1861-ben készített, *Wagner Károly* és *Divald Adolf* által az Erdészeti Lapokra kiadott előfizetési felhívás 1861. decemberi (első) megjelenést ígért. Miközben az előfizetők gyűltek, s a két alapító engedélyekhez jutott (ebben alapvető volt Selmechbánya „közönségének” jogi támogatása), 1862 eleje lett. Így az alapítás 150. évét jogosan ünnepeltük 2012-ben, hiszen az első lapszámok akkor jelentek meg. 1862-ben azonban csak az első „Erdészeti Lapok” kerültek az olvasók kezébe, a februári, illetve a következő számok körül hatósági problémák merültek fel. Előbb a kötelespéldányi szolgáltatásban, majd a szerkesztők, Wagner és Divald selmeci tartózkodása, illetve távolléte ügyében találtak kifogásokat. (A vonatkozó sajtótörvény szerint a szerkesztőnek a lap megjelenése helyén kellett laknia, de mindkét alapítót – lévén azok állami alkalmazottak – az „ösbányavárosból” elvezényelték.) Így 1862-ben, rögtön az indulás után, a kiadás akadozott, amiből következett: amelyik folyóirat – szintén a sajtótörvény szerint – 6 hónapig nem kerül kiadásra, az megszűntnek tekintendő. A nehézségek óhatatlanul az Ungarischer Forstvereine – Magyar Erdészegylet – felé terelték a két szerkesztőt (illetve Divald ekkor már „főmunkatárs”). 1864-től a Lapok az említett egyesület közlönyeként jelent meg, de Wagner – talán óvatosságból – akkor sem adta át a lap kiadási jogát, amikor az egyesület vezetőségi tagjává választották. Majd csak a magyarosítást követően, 1866 decembere után, 1872-ben mondott le az Erdészeti Lapok tulajdonáról, kiadói jogáról, s ezt követően évtizedekig az OEE működésének szerves részét képezte a folyóirat.

A Tanácsköztársaság idején, 1919 márciusában mind az egyesületet, mind a lapot megszüntették. Csak 1919. december 15-én került újra az olvasók kezébe, mint ahogyan az OEE működése is csak az év őszén indulhatott újra.

A zavar, a szünet 1945-ben ennél hosszabb volt. Az Erdészeti Lapok 1948 őszén jelenhetett meg újra, amikor az OEE a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségéhez (MTESZ) csatlakozott, s a kiadvány a Magyar Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete közlönyeként látott napvilágot. Az évfolyamszámozás folyamatos: 84. (Az 1944. évi füzetek voltak a 83. évfolyam.)

Az Erdészeti Lapok 1950. évi betiltásának körülményeiről olvashatunk a Madas András-émlékiratok éppen most megjelent második kötetében. Egy biztos: a Lapok a napi politikai elvárásokat nem tudta elég gyorsan követni, így bukása csaknem szükségszerű volt.

Az 1952-ben elindított Az Erdő a MEVME (Magyar Erdészeti és Vadászati Segédszemélyzet Országos Egyesülete) egykori újságjától vette a nevét, míg a megjelenítést a Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat intézte. A tudományos kiadványként, negyedévi megjelenéssel induló Az Erdő 1954-ben már az OEE fóruma is, majd 1955 márciusától: „Az 1862-ben alapított Erdészeti Lapok 90. évfolyama”. Ezzel, ha címében, nevében nem is, de kapcsolatában helyreállt a korábbi rend, az egyesület és a Lapok egy. A következő változásra, mind címében, mind tartalmában, 1990-ben került sor. Az Erdészeti Lapok név visszaállításában nem volt vita, míg a tartalmat a tagság igényeinek megfelelően kellett átalakítani.

Széles réteg kívánsága szerint a tagság ke-

vésbé az er-

dészettu-

domány

eredménye-

ire, célkitű-

zéseire kíván-

csi, sokkal in-

kább az egye-

sületi, szakmai

élet eseményei-

re. Ennek megfe-

lelően az új, a lap

történetében elő-

ször főhivatású fő-

szerkesztő rovatokat

igyekezett maghatá-

rozni. Szintén ő fogad-

ta el azokat a kisebb törekvéseket is, amely szerint az előző, szocialista időszak vélt vagy valós hivatali sérelmeit igyekeztek kifigurázni, mintegy megbosszulni. Bár ennek a szerkesztőbizottságon belül is voltak támogatói, végül a téma – miként az országos fórumokon is – kifulladt. A tagságot jelentős mértékben izgató erdőprivatizáció, az erdő- és faipari gazdaságok társasággá alakításának erdészeket érintő következményei, és más, ágazatpolitikai kérdések azonban legfeljebb érintőlegesen jelentek meg az Erdészeti Lapok hasábjain.

Ma a Lapok újra az OEE törekvéseinek, eseményeinek és személyeinek (itt nemcsak a nekrológokra, hanem a kiténtési hírekre is gondoljunk!) igazi fóruma. Információtechnikailag az OEE szervezeti híreinek világhálóra kerülése a 21. század első évtizedének nagy eseménye, míg a második évtizedben az egyesület kiadványai, benne az Erdészeti Lapok is, olvashatók az interneten.

A 150. évfolyam utolsó, jelen száma reményeink szerint egy új másfél évszázad nyitánya mind a Lapok, mind az Országos Erdészeti Egyesület történetében.

Dr. Oroszi Sándor